

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં

આર/ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૪૮૬/૨૦૧૮

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર.પી.ધોલરિયા

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટર્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	હા
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	ના

=====

અજયસિંહ રાજેન્દ્રસિંહ ઝાલા

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ૧ અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફથી એડવોકેટ : શ્રી રોહિત એસ. વર્મા (૩૮૮૭)

અપીલકર્તા(ઓ) નં. ૧ તરફથી એડવોકેટ : શ્રી ઋતુરાજ નાનાવટી (૫૬૨૪)

સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૨ તરફથી : એચ.સી.એલ.એસ. કમિટી (૪૯૯૮)

સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૧ તરફથી એડવોકેટ : સુશ્રી હંસા પુનાની, એ.પી.પી. (૨)

સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી(ઓ) નં. ૨ તરફથી એડવોકેટ : શ્રી વલીમોહમ્મદ પઠાણ (૬૩૮૩)

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર.પી.ધોલરિયા

તારીખ : ૨૯/૦૪/૨૦૧૯

મૌખિક ચુકાદો

૧. સ્પેશિયલ એટ્રોસિટી કેસ નં. ૧/૨૦૧૭ માં વિદ્વાન સ્પેશિયલ જજ અને ત્રીજા અધિક સેશન્સ જજ, નડિયાદ દ્વારા તારીખ ૨૪.૦૪.૨૦૧૮ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલ ચુકાદા અને હુકમ સામે અપીલકર્તાએ ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતાની કલમ ૩૭૪ હેઠળ હાલની અપીલ દાખલ કરેલ છે, જેના દ્વારા તેમને ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૨૩, ૫૦૪ તેમજ અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિ (અત્યાચાર નિવારણ) અધિનિયમની કલમ ૩(૧)(આર)

(એસ) અને ૩(૨)(પ-એ) હેઠળના શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા છે.

૨. ફરિયાદપક્ષના કથન મુજબ, ફરિયાદી – મનુભાઈ વાઘેલા ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૩ – બિપિનચંદ્ર મલકાણા દ્વારા ચલાવવામાં આવતી ટ્રાન્સપોર્ટ કંપનીના મેનેજર હતા. કેસની હકીકત એવી છે કે તારીખ ૧૦.૦૮.૨૦૧૫ ના રોજ સવારે આશરે ૧૧.૦૦ વાગ્યે, ગેસ સિલિન્ડરની ચોરી અંગે ફરિયાદ નોંધાવવા માટે ફરિયાદી ખેડા પોલીસ સ્ટેશને ગયા હતા, જ્યાં અપીલકર્તા – આરોપી પોલીસ સબ ઇન્સ્પેક્ટરનો હોદ્દો ધરાવતા હતા અને તે સમયે ફરિયાદ નોંધવા બાબતે આરોપી અને ફરિયાદી વચ્ચે બોલાચાલી થઈ હતી, જેથી આરોપીએ ફરિયાદીની જ્ઞાતિ અને સમુદાય અંગે અપમાનજનક શબ્દો ઉચ્ચારીને તેમના મોઢા, માથા અને છાતી પર ૧૫-૨૦ લાતો અને મુક્કા મારી હુમલો કર્યો હતો. આ રીતે, અપીલકર્તા – આરોપીએ આઈ.પી.સી. ની કલમ ૩૨૩, ૫૦૪ તેમજ એટ્રોસિટી એક્ટની કલમ ૩(૧)(આર)(એસ) અને ૩(૨)(પ-એ) હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો આચર્યો હતો.

૩. તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી અને વિદ્વાન મેજિસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં આરોપી સામે ચાર્જશીટ રજૂ કરવામાં આવી હતી. સદર કેસ વિદ્વાન સેશન્સ કોર્ટ દ્વારા ચલાવવાપાત્ર હોવાથી, કેસ વિદ્વાન સેશન્સ જજની અદાલતને કમિટ કરવામાં આવ્યો હતો. ત્યારબાદ, આરોપી સામે તહોમતનામું ઘડવામાં આવ્યું હતું અને

આરોપીને તે વંચાવી સંભળાવવામાં આવ્યું હતું, જેમાં આરોપીએ ગુનાની ના પાડી હતી અને કેસ ચલાવવાની માંગણી કરી હતી.

૩.૧ આરોપી સામેના આરોપો પુરવાર કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષે સાક્ષીઓની તપાસ કરી હતી અને દસ્તાવેજી પુરાવા રજૂ કર્યા હતા.

૩.૨ ત્યારબાદ, ફરિયાદપક્ષ દ્વારા પુરાવો પૂરો કર્યા અંગેની પુર્સીસ રજૂ કર્યા પછી, ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતા, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૧૩ હેઠળ આરોપીનું વિશેષ નિવેદન નોંધવામાં આવ્યું હતું. આરોપીએ ફરિયાદપક્ષના કેસનો ઇનકાર કર્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે તેની સામે ખોટો કેસ દાખલ કરવામાં આવ્યો છે.

૩.૩ ટ્રાયલના અંતે અને રેકર્ડ પરના પુરાવાનું મૂલ્યાંકન કર્યા પછી, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે વાદગ્રસ્ત ચુકાદો આપ્યો હતો. સ્પેશિયલ એટ્રોસિટી કેસ નં. ૧/૨૦૧૭ માં વિદ્વાન સ્પેશિયલ જજ અને ત્રીજા અધિક સેશન્સ જજ, નડિયાદ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ સદર ચુકાદા અને હુકમ તારીખ ૨૪.૦૪.૨૦૧૮ થી નારાજ થઈને, અપીલકર્તાએ આ અદાલત સમક્ષ હાલની અપીલ દાખલ કરેલ છે.

૪. અપીલકર્તા – આરોપીના વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી રુતુરાજ નાનાવટીએ આ અદાલતનું સમગ્ર રેકર્ડ અને પ્રોસીડિંગ્સ તરફ ધ્યાન દોર્યું હતું અને એવી દલીલ કરી હતી કે કેસનું મૂળ જ પુરવાર થતું નથી કારણ કે અપીલકર્તાએ ફરિયાદી દ્વારા આપવામાં આવેલી ચોરીની ફરિયાદ અગાઉથી જ નોંધી લીધી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ઘટનાસ્થળ પંચનામું જોતાં અપીલકર્તા – આરોપીની

ચેમ્બરમાં ઝપાઝપી થઈ હોય કે મારપીટ થઈ હોય તેવી કોઈ બાબત જણાઈ આવતી નથી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે પોલીસ સ્ટેશનમાં ઘણા પોલીસ અધિકારીઓ હાજર હતા જેમણે જુબાની આપી હતી કે પોલીસ સ્ટેશનમાં આવી કોઈ ઘટના બની ન હતી. તેમણે વધુમાં એવી રજૂઆત કરી હતી કે જ્યાં સુધી ઈજાના પ્રમાણપત્રનો સંબંધ છે, ફરિયાદીને સામાન્ય ઈજાઓ થઈ હતી અને તે માટે તેમને પ્રાથમિક સારવાર આપવામાં આવી હતી તેમજ તેમને હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવાની કે એક્સ-રે કરાવવાની કોઈ સલાહ આપવામાં આવી ન હતી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે ફરિયાદી ગેસ સિલિન્ડર ચોરીની ફરિયાદમાં અન્ય નિર્દોષ વ્યક્તિઓને સંડોવવા માંગતા હતા અને અપીલકર્તાએ તે વ્યક્તિઓ સામે ફરિયાદ ન નોંધતાં, ફરિયાદીએ હાલના કેસમાં અપીલકર્તાને ખોટી રીતે સંડોવી દીધા હતા.

૪.૧ અપીલકર્તા – આરોપીના વિદ્વાન એડવોકેટે એવી દલીલ કરી હતી કે ફરિયાદી અવારનવાર ફરિયાદો નોંધાવવાની ટેવવાળા છે અને તેમણે આશરે ૪૦ એફ.આઈ.આર. નોંધાવી છે. તે સંજોગોમાં, અપીલકર્તા – આરોપીના વિદ્વાન એડવોકેટે હાલની અપીલ મંજૂર કરવા અને અપીલકર્તા – આરોપીને નિર્દોષ છોડી મૂકવા અરજ કરી હતી.

૫. બીજી તરફ, સામાવાળા – ગુજરાત રાજ્ય તરફથી વિદ્વાન અધિક સરકારી વકીલ સુશ્રી હંસા પુનાનીએ અપીલનો વિરોધ કર્યો હતો અને વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલ દોષિત ઠરાવના ચુકાદા અને હુકમને સમર્થન આપ્યું હતું.

તેમણે એવી રજૂઆત કરી હતી કે ફરિયાદીને થયેલી ઈજાઓનું સ્વરૂપ અને ઈજાગ્રસ્ત સાક્ષીની જુબાની જોતાં, અપીલકર્તા – આરોપી સામેનો ગુનો સ્પષ્ટપણે સાબિત થાય છે. તેમણે વધુમાં એવી રજૂઆત કરી હતી કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે પુરાવાનું યોગ્ય મૂલ્યાંકન કર્યું છે અને અપીલકર્તા – આરોપીને યોગ્ય રીતે દોષિત ઠેરવ્યા છે અને તેથી, આ અદાલતે તેમાં કોઈ દખલગીરી કરવાની જરૂર નથી.

૬. સામાવાળા – મૂળ ફરિયાદીના વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી વલીમોહમ્મદ પઠાણે એવી દલીલ કરી હતી કે અપીલકર્તા – આરોપી દ્વારા પોલીસ સ્ટેશનમાં ફરિયાદીને નિર્દયતાથી માર મારવામાં આવ્યો હતો અને અપીલકર્તાએ ફરિયાદીની જ્ઞાતિ અંગે અપમાનજનક શબ્દો પણ ઉચ્ચાર્યા હતા અને તે રીતે એટ્રોસિટી એક્ટ હેઠળ ગુનો આચર્યો હતો. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે રેકર્ડ પરના સમગ્ર પુરાવા ધ્યાને લેતાં, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે અપીલકર્તા – આરોપીને યોગ્ય રીતે દોષિત ઠેરવ્યા છે અને તેથી, હાલની અપીલ રદ કરવાપાત્ર છે.

૭. આ અદાલતે સમગ્ર રેકર્ડ અને પ્રોસીડિંગ્સ, વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અને હુકમ તેમજ મહત્વના સાક્ષીઓના પુરાવાનું પરિશીલન કર્યું છે.

૮. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧ – મનુભાઈ વાઘેલા – ફરિયાદીએ જુબાની આપી હતી કે તેઓ ગેસ સિલિન્ડર ચોરી અંગે ફરિયાદ નોંધાવવા માટે ખેડા ટાઉન પોલીસ સ્ટેશને ગયા હતા અને તે સમયે અપીલકર્તા પોલીસ સ્ટેશનમાં હાજર હતા અને ફરિયાદ નોંધવા માટે અરજી આપતાં જ અપીલકર્તા ઉશ્કેરાઈ ગયા હતા.

અને વારંવાર પોલીસ સ્ટેશને કેમ આવે છે તેમ કહી તેમના મોઢા, માથા અને છાતી પર ૧૫-૨૦ લાતો અને મુક્કા માર્યા હતા તેમજ તેમની જ્ઞાતિ અંગે અપમાનજનક શબ્દો ઉચ્ચાર્યા હતા.

૯. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ – અશોકભાઈ બારૈયા – બનાવના નજરે જોનાર સાક્ષી તેમજ ભોગ બનનારે ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપ્યું નથી. જોકે તેમને પ્રતિકૂળ (હોસ્ટાઈલ) જાહેર કરવામાં આવ્યા હોવા છતાં, તેમણે ઊલટતપાસમાં જુબાની આપી હતી કે તેમની હાજરીમાં પોલીસ સ્ટેશનમાં કોઈ બોલાચાલી કે મારપીટ થઈ ન હતી.

૧૦. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૩ – બિપિનચંદ્ર મલકાણા – ટ્રાન્સપોર્ટ કંપનીના માલિક કે જેમાં ફરિયાદી મેનેજર તરીકે કામ કરતા હતા, તેઓ પણ ફરિયાદીનો ફોન આવતાં પોલીસ સ્ટેશને પહોંચ્યા હતા. તેમણે જુબાની આપી હતી કે જ્યારે તેઓ પોલીસ સ્ટેશને પહોંચ્યા ત્યારે ફરિયાદી અને અપીલકર્તા વાતચીત કરી રહ્યા હતા અને તેમણે અપીલકર્તા દ્વારા ફરિયાદી પર કોઈ ઝપાઝપી કે હુમલો થતો જોયો ન હતો.

૧૧. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૮ – સંતોષકુમાર સિંહ કે જેઓ સિવિલ હોસ્પિટલ, ખેડા ખાતે મેડિકલ ઓફિસર હતા તેમણે જુબાની આપી હતી કે તારીખ ૧૦.૦૯.૨૦૧૫ ના રોજ ફરિયાદીને તબીબી તપાસ માટે લાવવામાં આવ્યા હતા અને તેમને મોઢા પર તેમજ પીઠ પર બે સામાન્ય બોથ્થડ ઇજાઓ જોવા મળી હતી અને તેમણે આંક ૩૩ પર પ્રમાણપત્ર આપ્યું હતું.

૧૨. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૯ – નડિયાદ સિવિલ હોસ્પિટલમાં ફરજ બજાવતા મેડિકલ ઓફિસર તરીકે જુબાની આપી હતી કે તારીખ ૧૧.૦૯.૨૦૧૫ ના રોજ ફરિયાદીને હોસ્પિટલમાં લાવવામાં આવ્યા હતા અને તપાસ કરતાં કોઈ આંતરિક ઈજા જણાઈ ન હતી.

૧૩. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૦ – દિનેશભાઈ વણકર – ખેડા ટાઉન પોલીસ સ્ટેશનના પી.એસ.ઓ. એ જુબાની આપી હતી કે બનાવની તારીખે તેઓ ફરજ પર હતા અને પોલીસ સ્ટેશનમાં મારપીટ કે ગાળાગાળીની કોઈ ઘટના બની ન હતી.

૧૪. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૧ – શોભનાબેન પરમાર – જેઓ પોલીસ સ્ટેશનમાં હાજર હતા તેમણે જુબાની આપી હતી કે ફરિયાદી પોલીસ સ્ટેશને આવ્યા હતા અને ચોરીની ફરિયાદ નોંધાવી હતી તથા અપીલકર્તાએ ફરિયાદ નોંધી લીધી હતી અને કોઈ મારપીટ થઈ ન હતી.

૧૫. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૨ – કિરણસિંહ રાણાએ જુબાની આપી હતી કે તારીખ ૧૦.૦૯.૨૦૧૫ ના રોજ તેઓ નિઃશસ્ત્ર હેડ કોન્સ્ટેબલ તરીકે પોલીસ સ્ટેશનમાં હાજર હતા અને તેમણે અપીલકર્તા દ્વારા કોઈ બોલાચાલી કે હુમલો થતો જોયો ન હતો.

૧૬. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૩ – ચુવરાજસિંહ જાડેજાએ પ્રશ્નવાળા ગુનાની તપાસ કરી હતી અને ચાર્જશીટ દાખલ કરી હતી.

૧૭. રેકર્ડ પરના ઉપરોક્ત પુરાવાનું એકંદર મૂલ્યાંકન કરતાં વાસ્તવિક પરિસ્થિતિ એવી બહાર આવે છે કે ફરિયાદી ગેસ સિલિન્ડર ચોરીની ફરિયાદ નોંધાવવા પોલીસ સ્ટેશને ગયા હતા અને ફરિયાદીની ઈચ્છા મુજબ અમુક વ્યક્તિઓને અપીલકર્તા – આરોપીએ સંડોવ્યા નહીં હોવાથી તકરાર થઈ હતી અને ત્યારબાદ ફરિયાદીએ અપીલકર્તા સામે ખોટી ફરિયાદ નોંધાવી હતી.

૧૮. જ્યાં સુધી એટ્રોસિટી એક્ટની કલમ ૩(૧)(આર)(એસ) અને ૩(૨)(પ-એ) હેઠળના શિક્ષાપાત્ર ગુનાનો સંબંધ છે, ફરિયાદીના માત્ર બોલાયેલા શબ્દો સિવાય ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૨ અને ૩ ની જુબાનીમાંથી એવું કશું જ બહાર આવતું નથી કે અપીલકર્તા – આરોપી દ્વારા આવા શબ્દો ઉચ્ચારવામાં આવ્યા હતા. ફરિયાદપક્ષના સાક્ષી નં. ૧૦ થી ૧૨ કે જેમની સ્વતંત્ર સાક્ષીઓ તરીકે તપાસ કરવામાં આવી હતી તેઓએ પણ સ્પષ્ટ અને નિઃશંકપણે જુબાની આપી હતી કે હાલના અપીલકર્તા દ્વારા ન તો કોઈ હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો કે ન તો ફરિયાદીની જ્ઞાતિ અને સમુદાય અંગે કોઈ અપમાનજનક શબ્દો ઉચ્ચારવામાં આવ્યા હતા.

૧૯. પુરાવાના ઉપરોક્ત સ્વરૂપને ધ્યાને લેતાં, ફરિયાદપક્ષ અપીલકર્તા – આરોપીને પ્રશ્નવાળા ગુના સાથે જોડવામાં સદંતર નિષ્ફળ ગયું છે. વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે ફરિયાદીની એકમાત્ર જુબાની પર ખોટો આધાર રાખ્યો હતો, જે કાયદાની દ્રષ્ટિએ ટકી શકે તેમ નથી.

૨૦. પરિણામે, અપીલ સફળ થાય છે અને તે મંજૂર કરવામાં આવે છે. સ્પેશિયલ એટ્રોસિટી કેસ નં. ૧/૨૦૧૭ માં વિદ્વાન સ્પેશિયલ જજ અને ત્રીજા અધિક સેશન્સ જજ, નડિયાદ દ્વારા તારીખ ૨૪.૦૪.૨૦૧૮ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત ચુકાદો અને હુકમ રદ અને બાતલ કરવામાં આવે છે. અપીલકર્તા – આરોપીને તેમની સામે મૂકવામાં આવેલા આરોપોમાંથી નિર્દોષ છોડી મૂકવામાં આવે છે. જામીનમુચરકા રદ થાય છે. જો તેમણે કોઈ દંડ ભર્યો હોય તો તે તેમને પરત કરવામાં આવે. રેકર્ડ અને પ્રોસીડિંગ્સ તરત જ સંબંધિત ટ્રાયલ કોર્ટને પરત મોકલી આપવામાં આવે.

(આર.પી.ધોલરિયા, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.